

REPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ
predsjednika

Prva
crtica

Prva crta bojišnice – izraz je s kojim smo se dosad sretali uglavnom ili kad se u ratu isticalo da se netko izložio većoj opasnosti od pogibelji od svih ostalih ili kad se u poraću isticalo da se nečija prava ili povlastice ne bi smjelo dirati zbog iznimnog ratnog doprinos-a. Ovih se dana izraz počeo upotrebljavati u jednom novom značenju. Za radnike u pojedinim javnim i državnim službama počelo se govoriti da su na prvoj crti borbe protiv virusa Covid 19. Izraz se brzo uklopio u militarizaciju naše svakodnevice i danas je svakome jasno da se radi o onima na kojima će opaki virus „polomiti zube“.

Sastav prve crte bojišnice protiv koronavirusa, ako je suditi po medijskim napisima, čvršći je čak od izabranika Dalićeve jedanaestorice. Zdravstvo, policija, vatrogasci, vojska i civilna zaštita, oni su o kojima presudno ovisi funkcioniranje države za vrijeme trajanja pandemije. Svi ostali, bilo da rade od doma, bilo da ne rade uopće, pozadinci su, odnosno druga su, treća, ili ne znam koja, crta bojišnica.

Prva je crta bojišnice zauzeta i nema govora da bi se još netko uspio uvaliti među spomenute. Dobrohotno bi netko mogao primijetiti da su okolnosti bile te koje su definirale sastav onih koji su važniji od drugih u suprotstavljanju krizi. Nema ništa sporno u tomu da se objektivno sagleda svačiji doprinos u kriznim okolnostima. Problem nastaje onda kada se nečije zasluge i nečiji položaj pokuša vrednovati tako da netko zasluzuje biti bolje plaćen od ostalih ili da nekima plaća ne bi smjela biti smanjena kao svima ostalima.

A upravo se ovo događa ovih dana. Krenulo je s naručenim anketama koje su, prema očekivanjima, pokazale, kao prvo, da većina građana nema ništa protiv smanjenja plaće zaposlenicima u javnim službama, te da većina građana, kao drugo, smatra da bi društvo s prve crte bojišnice od smanjenja plaće trebalo biti izuzeto. Ako mislimo da ova istraživanja i nisu od neke velike važnosti, kako mediji nisu ti koji će presudno usmjeriti postupanja onih koji donose odluke, jako se varamo. Prisjetimo se uloge medija, nije bilo tako davo-no, u stvaranju pritiska koji je na kraju za posljedicu imao dijeljenje proračunskog novca, bez provjere i kriterija, poduzetnicima.

Zašto rad više desetaka tisuća učitelja i nastavnika prolazi gotovo nezapaženo u javnosti? Zašto se o obrazovanju u javnom prostoru govorili tako da se ističu digitalne novotarije ili da se razmatraju različite mogućnosti završetka nastave ili provedbe državne mature? O problemima s kojima se učitelji i nastavnici svakodnevno susreću u svome radu uglavnom se šuti. Izvan interesa javnosti su čak i sjajni primjeri pojedinaca koji u zahtjevnim uvjetima uspijevaju ostvariti solidna postignuća. O radu prosvjetara šute premijer i njegovi ministri, šuti i Krizni stožer. Tu i tamo nešto o ovome, po službenoj dužnosti, kaže resorna ministrica. Uglavnom šute i učitelji jer neprimjerenim smatraju javno hvastanje u ovoj situaciji ili zato, što kraj brojnih cijelodnevnih obveza, nemaju vremena za promoviranje vlastitoga rada.

U krivu su oni koji misle da je nevidljivost učiteljskog i nastavničkog rada u aktualnoj situaciji – posljedica samo učiteljske samozatajnosti i spletka okolnosti. Iza svega stoji plan da se dio proračunskog novca uštedi upravo na prosvjetarima, odnosno onim radnicima čiji rad nije vidljiv. Uostalom odgojno-obrazovnih radnika ionako je trećina od ukupnog broja zaposlenih u javnim službama, te nikakvih ušteda bez njih ne može biti – razmišljaju oni koji projektiraju sanacijske planove izlazaska iz krize. Kriza bi mogla, ako se ostvari naum „projektanata“, rad koji ni do sada nije osobito cijenjen, a sada je postao gotovo pa nevidljiv, dodatno obezvrijediti.

ASTANAK VLADE I SINDIKATA

Jalove konzultacije

Dugo iščekivani, a naprasno sazvani, sastanak predstavnika reprezentativnih sindikata u javnim i državnim službama s predstvincima Vlade održan je 23. travnja. Sastanak, za koji je poziv stigao petnaestak sati prije njegova početka, održan je neposredno nakon sjednice Vlade. Na početku sastanka na kojem su s Vladine strane sudjelovali ministri Josip Aladrović, Zdravko Marić i Tomislav Čorić, ministar financija Marić upoznao je sudionike sa stanjem državnih financija. Od ministra financija čulo se npr. da se režu svi troškovi države, uključujući i troškove za nabavku borbenih zrakoplova, te da su već „srezani“ različiti troškovi po ministarstvima, no da ostvarenim uštedama nije riješen problem likvidnosti čak ni za svibanj. Ministar Čorić je, nakon što je zatražio razumijevanje i konsenzus, a ne nadmudrivanje, pojasnio zašto je Hrvatska više od ostalih europskih zemalja pomogla gospodarstvu. U uvodnim izlaganjima predstavnika Vlade izrijekom nije spomenuto smanjenje plaće.

Jedinstvo u različitosti

Na negativnu kampanju koja se prema sindikatima javnih službi vodi od strane pojedinih medija, pogubne posljedice smanjenja plaće za prevladavanje krize i pravičnost u podnošenju tereta izlaska iz krize upozorio je Vilim Ribić (Nezavisni sindikat znanosti). U

ime istog sindikata Igor Radeka upozrava kako se za smanjenje plaće nisu odlučili ni u jednoj europskoj zemlji ni državi bivše Jugoslavije. Renata Čuljnović-Čaić (Hrvatski liječnički sindikat) naglasila je kako plaće u zdravstvu drugdje u Europi ne da nisu smanjivane, nego su Francuzi i Slovenci plaće čak i povećali. „Nećemo tražiti nikakve povišice, ali ne pristajemo na smanjenja“ – istaknuo je Dubravko Jagić (Sindikat policije Hrvatske). Jadranka Dimić (Sindikat socijalne skrbi) upoznila je na neprihvatljivost rezanja plaće u situaciji kad brojni radnici rade čak i po sedam dana u kontinuitetu bez odlaska kući. Sanja Šprem (Sindikat hrvatskih učitelja) zatražila je pojašnjenje odluke Vlade o pokretanju nastave za učenike razredne nastave od 11. svibnja. Smanjenje plaće koje vodi u pesimizam osudio je Branimir Mihalinec (Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama). Iva Šušković (Sindikat državnih i lokalnih službenika) zatražila je odgovor na pitanje hoće li se plaće smanjivati i onima s

najmanjim plaćama.

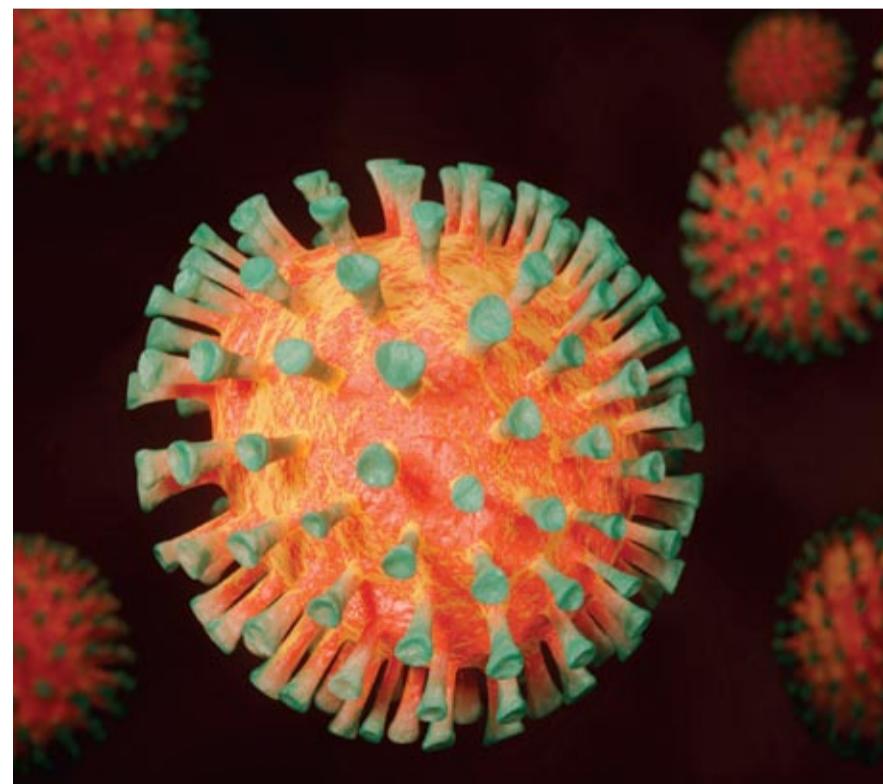
Nepristajanje na smanjenje plaće općenito, a posebno onima s prve crte – istaknula je Ankica Prašnjak (Sindikat medicinskih sestara), a s njim se složio i Stjepan Topolnjak (Samostalni sindikat zdravstva).

Konkretna pitanja

Na neprihvatljivost selektivne solidarnosti, odnosno uključivanja i smanjenja povlaštenih mirovina među majore štendje; plaćanje prekovremenog rada svima koji rade više od osmosatnog radnog vremena; podmirivanje dodatnih troškova učiteljima i nastavnicima koji nastaju prilikom odvijanja nastave na daljinu; razmjena stajališta o predstojećoj „pandemiji“ sudskih tužbi zbog smanjenih plaća u 2016. godini – pitanja su koje je u svom izlaganju naglasio Željko Stipić. Predstavnik Preporoda odbacio je, također, ideju da smanjenje plaće vodi bržem izlasku iz krize. „Ludost je raditi istu stvar više puta i očekivati drugačije rezultate.“ – citat je s kojim je Stipić, povlačeći analogiju s 2008. godinom, završio svoje izlaganje.

Između redaka

Iako predstavnici Vlade nisu nametnuli temu smanjenja plaće i materijalnih prava, većina sudionika sastanka osjetila je potrebu dotaknuti se ovog pitanja. Razlog ovom sigurno je u višestjednoj medijskoj kampanji koja se provodi s ciljem stvaranja pritiska na sindikate. Na više puta postavljeno izravno pitanje namjerava li i u kom opsegu Vlada ići prema smanjenju plaće, trojica su ministara izbjegli odgovoriti. Da se u Vladi razmišlja o moratoriju na realizaciju ugovorenih povećanja osnovice u ovoj godini, te da bi upitna mogla biti isplata regresa i božićnice, za koju ionako nije pretходno osiguran proračunski novac, doznalo se iz završnih izlaganja ministara Aladrovića i Marića. Na kraju sastanka od predstavnika Vlade moglo se čuti kako su u Vladi svjesni procedure koja eventualnom smanjenju plaće prethodi, te da će o tome biti govor na sljedećim sastancima sa sindikatima ili kroz kolektivne pregovore.

Kolegicama i kolegama, zabrinutijima no ikada za dignitet naše struke i svoj materijalni položaj i očuvanje radnih mjesta, želimo svako dobro povodom Međunarodnog praznika rada

Unatoč velikom trudu rad učitelja se ne cjeni, a odluke, upute i postupanja resornog ministarstva pokazuju da situaciju na terenu ne poznaju i da ih ne zanima. Kao da su njegovi čelnici zaboravili kakvu ulogu u društvu imaju učitelji. Prosvjetari su za vrijeme dugotrajnog štrajka za povećanje koeficijenata krajem prošle godine pokazali jedinstvo, pa ni sada nema drugog rješenja osim napraviti isto – krenuti u borbu za svoja prava, svoju budućnost i dignitet struke

Uvođenje online nastave većini je učitelja donijelo povećan opseg posla, veće režije, crvene oči i bolove u leđima od dugotrajnog sjedenja pred kompjutorskim ekranima. Paralelno su ostali bez plaćenih troškova prijevoza i nekih drugih dodataka, a u javnosti se sve više i češće govori o mogućem smanjenju prosvjetarskih plaća, unatoč proračunskim uštedama zbog njihovog rada od kuće. Ministarstvo znanosti i obrazovanja ističe digitalni aspekt online nastave kao glavni razlog uspješnog funkciranja, dok naporan rad i trud koji učitelji ulažu da bi krizna varijanta obrazovnog sustava funkcionalna ne samo da ostaju zanemareni nego ih se i omalovažava i podcjenjuje. Kako u posljednje vrijeme izgledaju radni dani učitelja i s kakvim se sve problemima susreću. Pokušat ćemo to ilustriратi u nastavku.

Non-stop u pogonu

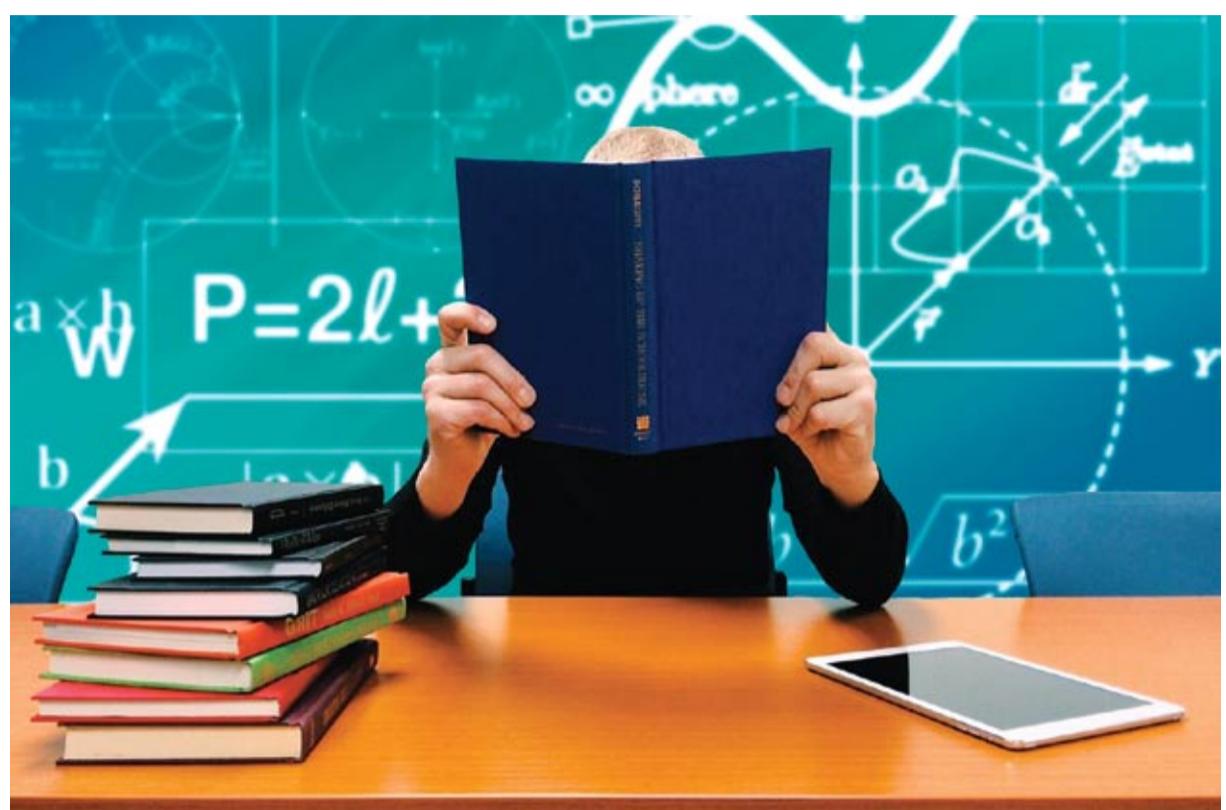
Prošlo je punih sedam tjedana otkako su škole zatvorene i nastava prebačena iz školskih klubova u virtualne učionice u Microsoft Teamsu ili Yammeru, a komunikacija učitelja s učenicima i roditeljima na Zoom, WhatsApp, Skype ili Viber. Upoznavanje s nizom računalnih alata, pronašaće najboljeg načina komunikacije i prenošenja znanja, nastojanje da učenici ovladaju digitalnim znanjima i borba sa servisima koji se ruše i prepunim inboxima – obilježili su prve dane korona-nastave.

Prva dva tjedna nastave na daljinu bila su kaotična, kažu učitelji. Trebalo je okupiti učenike u online okruženje i istodobno svladati puno prepreka. Učitelji su nastojali odabrati elektronička rješenja koja najbolje odgovara učenicima i roditeljima čija dječa još nisu samostalna, a onima koji nisu informatički pismeni ili se teže snalaze bili su tehnička podrška na daljinu. Kako bi proces prilagodbe za sve bio što bezbolniji, neki su učitelji uz redovne pismene upute snimali i audio zapise za roditelje, pomagali oko instaliranja aplikacija i slanja zadaća iz drugih predmeta onima koji ne znaju poslati mejl i radili registracije u aplikacije za učenike.

Neki roditelji rade popodnevnu smjenu, pa traže pomoći prijepodne, a oni iz jutarnje smjene poslijepodne ili navečer. Zato je radno vrijeme učiteljsko-tehničke službe za mnoge bilo (i još je uvijek) i po cijele dane, uz pauze samo za ručak, odmaranje očiju od ekrana i protezanje.

„Više ne pitam koji je dan. Svi su radni. Nema radnog vremena, nema uobičajenog bioritma. Spavam od 9 navečer do ponoći, pa onda još malo pregledavam zadaće. I kad idem u krevet ne mogu zaspasti, razmišljam jesam li poslala sve individualizirane poruke, pred očima su mi materijali, rubrike za bilješke, upute od Ministarstva, slike domaćih zadaća...“ – parafraza je to najčešćih odgovora učitelja na pitanje o trajanju radnog vremena.

Više rada za

Brzinsko upoznavanje s mnogo novih web alata olakšale su nastavničke grupe i međusobna pomoći i podrška kolega, no spori internet koji „zaštaka“ baš kad je objašnjenje pri kraju pa snimanje treba ponavljati, prezagrijanost mobitela i laptopa koji su već stari i stalno na punjaču, rušenje aplikacija i uploadanje materijala nekoliko puta – problemi su zbg kojih se trebalo naoružati strpljivošću.

Čitav dan na laptopu i mobitelu

Paralelno s rješavanjem problema oko tehnikalija učitelji održavaju redovnu nastavu, daju zadatke, pregledavaju zadaće i smišljaju nove materijale, nastojeci odabrati što zanimljivije metode – video materijale, prezentacije, didaktičke igre, kvizove, liste – da se učenici ne izmore od sjedenja pred računalom. Kako skraćeno, a kvalitetno prezentirati sadržaj da ga svi učenici mogu razumjeti i odraditi pitanje je o

kojemu intenzivno razmišljaju. Čitavo to vrijeme dolaze poruke i upiti, neke i kasno u noći.

„Trudim se biti potpora i motivirati. Oči su mi crvene od ekrana. Kad ne odgovaram na mailove sastavljam materijale, a dok smislim kreativan način rada kojemu je lagano pristupiti ode puno vremena. Nekad ne znam koji je dan, nekad se ne mogu sjetiti kad sam oprala kosu“, kaže jedna učiteljica.

Druga nam opisuje opseg poslova: „Svaki dan postavljaju lekcije i zadatke na razrednu mrežnu stranicu, za što mi treba četiri, pet, nekad i više sati. Imam grupu s roditeljima i grupu s učenicima za dogovore i upute. Imam i virtualnu učionicu u koju mi šalju zadaće. Čim ih vidim, pregledam i odgovaram. Snimam se kad obrađujemo novo gradivo, pročitam tekst da me učenici čuju pa da znaju kako bi trebalo čitati. Slažem kvizove i nastavne jedinice u tri aplikacije, a domaće u četvrtoj, u kojoj učenici mogu vidjeti jesu li sve napravili. Sve radove objavim na stranici da vide što su skupa napravili. Čitav dan sam na laptopu ili mobitelu.“

Nema prekovremenih sati!

Za vrijeme online nastave prekovremeni sati se ne bilježe, kao ni noćni rad. Neki učitelji snimaju video materijale jako kasno ili jako rano ujutro, jer je jedino tada moguće uhvatiti pola sata-sat vremena tišine. „Probudim se u pet ujutro, no pritom probudim i psa koji onda dahće jer želi van, pa se čuje na snimkama. Na snimci se čuje graktanje gavrana,

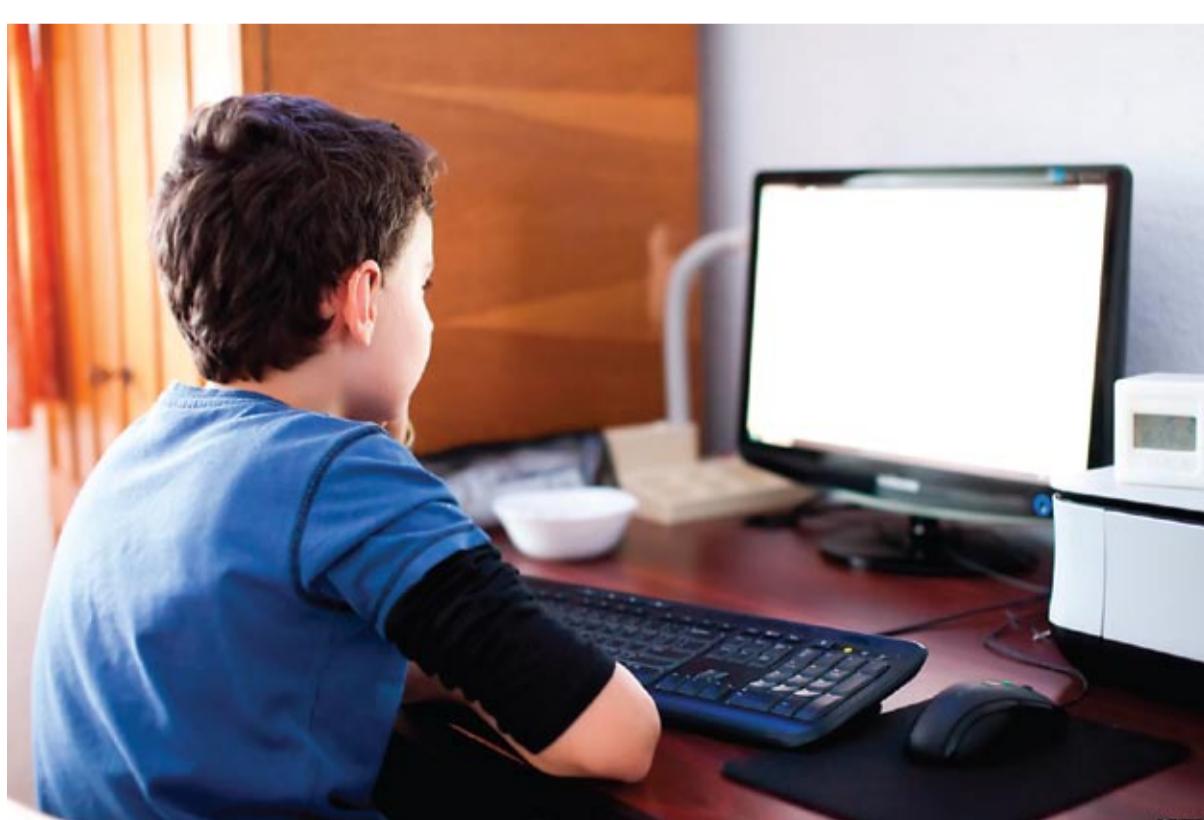
a nešto kasnije izlaze šetači pasa i imaju trač partiju pod prozorom“, prepričava profesorica jezika. Rad od kuće ima i svoju zabavnu stranu: „Mojih dvoje klinaca složili su plišane igračke kao publiku za video-nastavu“.

Rad s osnovcima traži puno vremena, uputa i dodatnih pojašnjenja. U nekim razredima već je obrađeno gradivo koje se vrti u Školi na trećem, pa su učiteljice i učitelji otvorili razredne stranice i zadaju im zadatke s novim gradivom. Srednjoškolci su samostalniji, ali ima i onih koje učenje ne zanima, kako u redovnoj, tako i u online školi, pa ih treba poticati na rad. Vrijedni učenici javljaju se i po nekoliko puta da im učitelji objasne nejasno gradivo. Ove godine za mnoge nije bilo blagdana pripremali materijale za nadolazeće dane, a zadaće su stizale i na Uskrs.

Treba se brinuti i o vlastitoj djeci

Opseg posla širi se ako učiteljica ili učitelj radi na dvije škole, u gimnaziji s više programa, ako predaje jezik velikom broju učenika koji su na različitom stupnju poznавanja, ako treba sastavljati zadatke i za učenike koji rade po prilagođenom programu, ako predaje strukovne predmete za koje nema online materijala pa je sav teret osmišljavanja i izrade na nastavnicima.

„Radim puno više nego ranije, laptop je u pogonu od jutra do kasno navečer. Bilo je noći kad sam smisljala materijale pa bih isla spavati u četiri ujutro. Trudim

Ministarstvo znanosti i obrazovanja ističe digitalni aspekt online nastave kao glavni razlog uspješnog funkciranja, dok naporan rad i trud koji učitelji ulažu da bi krizna varijanta obrazovnog sustava funkcionalna ne samo da ostaju zanemareni nego ih se omalovažava i podcjenjuje

manje plaće

S jedne strane omalovažavanje učitelja i otvoreno pokazivanje nepoznavanja situacije na terenu, s druge neumjerena samohvala ministrike i inzistiranje na digitalnom aspektu online nastave kao najvažnijem – ona je „ogroman iskorak u digitalnoj transformaciji“. Napor i učitelji i nastavnici ulažu da bi sve funkcionalo ostaju zanemareni, iako „najbolji model poučavanja u Europi“ nisu laptopi i tableti, nego učitelji, koji su se izvanredno brzo snašli i od kaosa napravili smislen oblik nastave

se učenicima sve kvalitetno objasniti, potkrijepiti filmićima koje sama snimam, učiniti zanimljivim. Od dugotrajnog rada jako me peku oči i bole leđa. Najgore mi je kad gledam svoje dijete koje se samo igra i zove me da mu se pridružim, a ja na laptopu vrijeme posvećujem svojoj drugoj djeci”, objašnjava učiteljica razredne nastave.

Druženje s obitelji i slobodno vrijeme palo je u drugi plan kako bi se online nastava odradila kvalitetno, no to ne znači da ne treba odraditi spremanje, pranje veša i kuhanje, šetnju s kućnim ljubimcem, pomoći osnovnoškolcu koji nastavu prati na TV-u i laptopu, srednjoškolku kojoj se baš i ne da,

ali se s mlađom sestrom bori za stolno računalo, dijete vrtičke dobi koje treba zabaviti da svi gore nabrojni mogu na miru pratiti svoje grupe. „Pa ti radi od kuće i budi roditelj. A svi stalno gladni.“

Problemi nastave na daljinu

Jedan dio učenika dolazi iz obitelji lošijeg socioekonomskog statusa. Mnoga djece dijele računala s roditeljima ili braćom i sestrama, mnoga nemaju osiguran mir u nekom kutku kuće da se mogu pozabaviti gradivom, mnogima nema tko pomoći jer roditelji rade. Dio kućanstava nema tehničku opremu – neki imaju samo kućni telefon, drugi mobitel na tipke s kojim se ne može pri-

stupiti online materijalima, a neki učenici uopće ne mogu pristupiti online nastavi, jer žive u mjestu gdje nema ni signala ni poslužitelja. Neka djeca žive s bakama i djedovima koji nisu informatički pismeni, neka imaju informatički nepismene roditelje ili staratelje.

Kako vrijedi za učenike, tako i za profesore – pokrivenost mreže nije svugdje ista, a nitko ne pita ima li učitelj pristup internetu, dovoljno funkcionalan laptop i pametni telefon ni tko plaća internet, bonove, preplatu, pozive, poruke.

Osim preopterećenosti, neizvjesnosti zbog koronavirusa i osjećaja nesigurnosti koji je zavladao nakon potresa, još nekoliko faktora utječe na povećanje stresa učitelja. Dopisi iz Ministarstva dolaze gotovo svakodnevno, a učitelji kažu da nisu korektni i da su u nesrazmjeru sa situacijom među učenicima. Na primjer, u jednom dopisu traži se ocjenjivanje zalaganja, ali nema preporuke što sa zalaganjem kada aktivnosti – ne krivnjom učenika – nema. Ima roditelja koji ne razumiju situaciju, pa se javljaju s bezobraznim porukama u kojima kažu da oni rade sve s djetetom dok učitelj sjedi doma, zovu u vrijeme u koje su učitelji zamolili da ih ne

zovu, rješavaju zadaću učenicima pa se uvrijede kad im učitelj napiše da zadaća nije točno riješena ili da su rješili krivu.

Nepoštivanje rada učitelja

Dok učitelji ulažu ogromne napore da bi iz improvizirane online nastave izvukli najbolje što mogu, virtualno teroriziranje učitelja i omalovažavanje njihova rada nastavlja se u komentarima na internetskim portalima. Omalovažavanje drugog tipa dolazi od Ministarstva znanosti i obrazovanja, počevši s izjavom ministrike Divjak da je Ministarstvo izradilo 1200 video lekcija, a ne učitelji i nastavnici koji rade u školama, do izjave da za vrijeme online nastave više rade oni „koji su možda zabušavali kada je krenuo Loomen i trebalo se privikavati na poučavanje u virtualnom okruženju“, koja je došla kao šamar mnogima koji su u kasne sate rješavali zadatke na toj platformi za obrazovanje nastavnika i skupljali virtualne značke.

S jedne strane omalovažavanje učitelja i otvoreno pokazivanje nepoznavanja situacije na terenu, s druge neumjerena samohvala ministrike i inzistiranje na digitalnom aspektu online nastave kao najvažnijem – ona je „ogroman iskorak u digitalnoj transformaciji“. Napor i učitelji i nastavnici ulažu da bi sve funkcionalo ostaju zanemareni, iako „najbolji model poučavanja u Europi“ nisu laptopi i tableti, nego učitelji, koji su se izvanredno brzo snašli i od kaosa napravili smislen oblik nastave.

slen oblik nastave. Oni se ne slažu sa stavom o digitalnoj transformaciji, online nastavu nazivaju nužnim zlom i smatraju da takav oblik nastave ne treba uzimati za uzor i stavljati ga ispred neposrednog kontakta s učenicima. A slažu se i učenici – učiteljima šalju poruke da jedva čekaju povratak u pravu školu.

„Ništa ne može zamijeniti klasičnu nastavu, a nikada nisam radila ovoliko. Iscrpljena sam. U isto vrijeme o našem radu se govori negativno kako bi javnost podržala smanjenje plaće“, kaže jedna učiteljica.

U posljednjih tjedan-dva, u kontekstu smanjenja plaće u javnom sektoru, spominju se i učiteljske plaće, no ta ideja nema nikakve osnove. Prethodnih mjesec i pol učitelji za rad koriste vlastite resurse – laptop, računalo, internet i preplate ili bonove za mobitel, a zbog povećanog korištenja elektroničkih uređaja porastao je i račun za struju. Paralelno su ostali zakinuti za troškove prijevoza, nadoknade za smjenski rad i neke druge dodatke iz Kolektivnog ugovora, a prekovremeni sati, rad vikendima i noću neće biti ni zabilježeni, a kamoli plaćeni. Posljedice na zdravlje se skupljaju, povećava se dioptrija, javljuju se bolovi u leđima. Učitelji ni dana nisu stali, a prema najavama trebali bi za više rada dobiti manju plaću. Dodatan argument protiv smanjenja plaće su uštede u iznosu od 300 milijuna kuna ostvarene na prijevozu učenika i učitelja, smjenskom radu i studentskom smještaju.

Kao šećer na kraju, na sjednici Vlade 23. travnja, donijeta je odluka o popuštanju mjera uvedenih zbog sprječavanja širenja zaraze koronavirusom, a treća faza uključuje održavanje razredne nastave od 1. do 4. razreda, posebnih razrednih odjela i rada s djecom s teškoćama. Mnogo toga još nije jasno – kako će se u učionicama držati preporučena distance, što ako roditelji pošalju više od 10 učenika po razredu, što s učiteljima koji su starije dobi i kronični bolesnici, gdje će u školu ići učenici čije su škole nastradale u potresu, kako će se učitelji klonirati da stignu odraditi i online nastavu, nastavu u razredu, putovanje na posao i s posla...

Jedno je jasno – unatoč velikom trudu rad učitelja se ne cijeni, a odluke, upute i postupanja odgovornih u Ministarstvu pokazuju da situaciju na terenu ne poznaju i da ih ne zanima, da su zaboravili kakvu ulogu u društvu imaju učitelji. Prosvjetari su za vrijeme dugotrajnog štrajka za povećanje koeficijenata krajem prošle godine pokazali jedinstvo, pa ni sada nema drugog rješenja osim napraviti isto – krenuti u borbu za svoja prava, svoju budućnost i dignitet struke.

Ana Vragolović

Ove godine za mnoge učitelje nije bilo praznika – učitelji su i za vrijeme blagdana pripremali materijale za nadolazeće dane, a zadaće su stizale i na Uskrs

4 ...NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI...

12. ožujka U Srednjoj školi Oroslavje održan sastanak Županijskog vijeća za Krapinsko-zagorsku županiju. Na sastanku je predstavljen sadržaj 3. sjednice Glavnoga vijeća. Najviše se analiziralo aktivnosti provedene u protekljoj godini, te razgovaralo o planovima sindikata za ovu godinu. Razgovršljalo se i o više inicijativa i planova potaknutih od povjerenica i povjerenika s područja ove županije.

* U zagrebačkoj Osnovnoj školi Frana Galovića održan sastanak podružnice na kojem su sudjelovali predsjednik i pravničica Sindikata. Na izvrsno posjećenom sastanku, koji je vodila povjerenica Daria Stejskal, govorilo se o djelovanju podružnice, aktivnostima u sindikatu i odvijanju odgojno-obrazovnog procesa u vrijeme krize izazvane virusom Covid 19.

13. ožujka Sindikat se oglasio priopćenjem za javnost kojim je upozorenio na štetnost odluke da zaposlenici školskih ustanova trebaju dolaziti na posao u školu. U priopćenju se ističe kako inzistiranje na dolasku

na posao svih zaposlenika predstavlja nepotrebno izlaganje mogućnosti zaraze na poslu kao i prilikom dolaska na posao ili odlaska s posla.

16. ožujka U Srednjoj školi Otočac održan sastanak Županijskog vijeća za Ličko-senjsku županiju. Na sastanku se, osim o izvještaju s 3. sjednice Glavnoga vijeća, razgovaralo i o funkcioniranju školskih ustanova u novonastaloj situaciji izazvanoj pandemijom.

* Preporod se Otvorenim pismom obratio Davoru Božinoviću, načelniku Stožera Civilne zaštite. U pismu je zatraženo da se ne inzistira na obveznom dolasku na posao svih zaposlenika, te da se dolasci na posao ravnomjerno rasporede. Pismom se reagiralo na odluku Stožera o dvotjednoj obustavi nastave u osnovnim i srednjim školama.

19. ožujka Priopćenjem je Preporod reagirao na opasnu pojavu da se u brojnim školama od nenastavnog osoblja traži da, bez obzira na neodržavanje nastave, svakod-

nevno dolazi na posao. Također, zatraženo je da se svima onima, koji moraju raditi, osiguraju odgovarajući uvjeti i neophodna zaštitna oprema.

* Ministarstvo znanosti i obrazovanja poslalo je školama odluku kojom se precizno daju upute za rad od kuće i nalaže obveze radnika. Od radnika se traži svakodnevna dostupnost u virtualnoj školskoj zbornici, održavanje nastave na daljinu, priprema nastave i komunikacija s učenicima, roditeljima, školom i Ministarstvom.

2. travnja Ministarstvo je na škole uputilo dopis kojim se upozorava na obveze učitelja i nastavnika u tjednu ponavljanja i planiranja. Prosvjetne vlasti ističu da je hrvatski model nastave na daljinu primjer dobre organizacije nastave u kriznim situacijama.

21. travnja Preporod je priopćenjem za javnost reagirao na uvredljive izjave Nacionalnog stožera i Hrvatske gospodarske komore. Krunoslav Capak je, ispred Stožera, istaknuo kako nema potrebe za povratkom

učenika u učionice jer E-škola ide jako dobro, a HGK je istaknula kako nastavu treba pokrenuti jer bi s njom krenuli i jednodnevni izleti.

22. travnja Najava provedbe „paralelne nastave“ od 11. svibnja u razredima razredne nastave razlog je priopćenja kojim se upozorilo na sve nedostatke uvođenja novog vida nastave. Posebno je upozorenje na nemogućnost obavljanja nastave i u razredu i na daljinu od strane istih učitelja, kao i na potrebu dodatnog nagrađivanja ove vrste dodatnog posla.

23. travnja Održan konzultativni sastanak predstavnika Vlade Republike Hrvatske i reprezentativnih sindikata u javnim i državnim službama. Na sastanku su, sa strane Vlade, sudjelovali ministar financija Zdravko Marić, ministar rada i mirovinskog sustava Josip Aladrović i ministar zaštite okoliša i energetike Tomislav Čorić. Na sastanku su razmijenjena stajališta dviju strana o aktualnoj krizi. (Izvještaj sa sastanka na 1. stranici)

Sindikat Preporod: Isključiva odgovornost bit će na premijeru i vladu

Foto: Grgo Jelavić/PIXSELL

SINDIKAT PREPOROD, sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu, u priopćenju je komentirao povratak učenika u školske klupe 11. svibnja.

Školska godina, koja je započela "cirkularnom nastavom", nastavila se s "nastavom na daljinu", završili bi mogla "paralelnom nastavom", trećim oblikom atipične nastave. Svaka promjena načina rada predstavlja iznimni stres za učenike i roditelje, ali njihove učitelje i nastavnike. I dok je "cirkularna nastava" bila posljedica dugotrajnog štrajka, a "nastava na daljinu" nadomjestak za nastavu u učionici u vrijeme posljedica koronakrizе, "paralelna nastava" eksperiment je dvojbenje svrhovitosti i iznimnog rizika", kažu iz Sindikata.

"Kako svaka promjena načina rada u školi predstavlja ozbiljan, ponajprije pedagoški problem, postavlja se pitanje čime su se vodili oni koji su Vladi predložili donošenje problematične odluke. Dojam je koji se može steći, slušajući izjave aktera ove odluke, kako iznalaženju ovog rješenja nije prethodila sveobuhvatna analiza objektivnih mogućnosti kojima raspolažu osnovne škole za ovaku vrstu prihvata učenika. Također, očito je kako su nedovoljno razmotreni i učinci ovakve nastave kao i ozbiljne posljedice koje bi "paralelna nastava" mogla ostaviti iza sebe", smatraju.

"Pošteditate od nepotrebнog stresa učenike i roditelje"

"Ako već, zbog više sile, ova školska godina ne može završiti na regularan način, Vlada bi svojim odlukama trebala poštediti od nepotrebнog stresa učenike i njihove roditelje. Umjesto da svojom odlukom Vlada roditelje stavlja na muke, prebacujući na njih odgovornost za odluku s ozbiljnim posljedicama, potrebno je poduprijeti obitelji kako bi jedan od roditelja mogao ostati uz dijete i pomagati mu prigodom svladavanja nastave na daljinu u preostalim tjednima nastavne godine."

Sindikat Preporod poziva državne vlasti, a posebno predsjednika Vlade Andreja Plenkovića, na opoziv sporne odluke o povratku učenika razredne nastave u školu od 11. svibnja. Ukoliko se ovo ne dogodi, odgovornost za posljedice neće se moći prebacivati na Nacionalni stožer, radnike u školama ili roditelje. Isključiva odgovornost bit će na Vladi Republike Hrvatske i premijeru osobno", stoji u priopćenju koje potpisuje Željko Stipić, predsjednik Sindikata Preporod.

Trodnevno putovanje u Vodice 1.900 kuna!

Putovanja učenika unutar hrvatskih granica, prema mišljenju predsjednika Sindikata Preporod, za prosječnu su hrvatsku obitelj nedostužna.

- Ovdje se trenutačno radi o višoj sili i država bi ponajprije trebala zaštiti roditelje. Postoji objektivna mogućnost da se maturanti ove godine neće moći organizirati, jer situaciju s pandemijom ne možemo samo tako "odrezati". Stoga država treba omogućiti da se roditeljima vrati uplaćena novaca, a što se tiče ovog mirnodopskog domoljublja »Kupujmo hrvatsko«, »Proizvodimo hrvatsko«, a sada i »Putujmo Hrvatskom«, za to nam nije trebala korona.

Međutim, cijene su u Hrvatskoj toliko otiskele u nebo da naši roditelji nemaju tako visok standard da bi im dječa putovala po Hrvatskoj. To je pravi razlog zbog kojeg maturanti putuju u druge zemlje koje im za manji novac nude više. Zgrozila me činjenica da su učenici trodnevno putovanje u Vodice, koje je trajalo od petka do nedjelje, platili 1.900 kuna. Za nešto veći iznos mogli su organizirati petodnevno putovanje u Prag. Prosječan Hrvat ne ide na more jer mu to standard ne dopušta. Ova preporuka Ministarstva turizma može se realizirati samo ako hoteljeri prilagode cijene hrvatskom standardu, zaključuje Stipić.

'Stožer i HGK šalju prosvjetarima uvredljive izjave'

Iz sindikata Preporoda upozoravaju da je prvo na konferenciji Nacionalnog stožera ravnatelj HZJZ-a Krunoslav Capak izjavio da školska godina može završiti i bez povratka učenika u škole, jer e-škola ide jako dobro. Potom su iz HGK naveli da nastavu treba pokrenuti jer bi s njom krenuli i jednodnevni izleti. "U dva dana s dvije različite strane, na adresu školstva upućene su dvije neshvatljive i uvredljive izjave", kažu iz sindikata zaposlenika u školstvu.

Cijela jedna generacija ostat će okljuštrena za četvrtinu znanja koje su kroz srednjoškolsko obrazovanje trebali steći

Željko Stipić